

OBSAH

ÚVODEM	9
--------------	---

KAPITOLA 1

EVROPSKÝ REGION VE SVĚTOVÉ EKONOMICE: OD DEZINTEGRACE ŘÍMSKÉ ŘÍŠE DO POČÁTKU JEHO EXPANZE 21

Významné regiony světa a jejich základní porovnání.....	22
<i>Západní Evropa po dezintegraci Římské říše.....</i>	24
<i>Východní Evropa jako specifická geopolitická oblast</i>	30
<i>Islámský svět – nástup říše a její zlatý věk</i>	33
<i>Asijské ekonomiky – jižní, východní a jihovýchodní Asie</i>	40
Mongolská invaze a Pax Mongolica.....	45
Evropa jako dynamická expanzivní síla – italské městské státy, reconquista a vytlačení muslimů.....	48
Proměna sociálních a ekonomických institucí: černý mor, zemědělská revoluce, vznik měst, budování státu, sociální proměny	53
Komericializace zemědělství a role měst	56

KAPITOLA 2

EVROPSKÁ EKONOMIKA V ÉŘE MERKANTILISMU..... 65

Vojenská revoluce a evropská expanze.....	66
Portugalská expanze a Estado da India.....	68
Španělské impérium v Americe	76
Čína za dynastie Ming a Japonsko během šógunátu.....	81
Transpacifický obchod.....	85
Nástup Nizozemí a budování impéria	86
<i>Nizozemské impérium v Asii</i>	90
<i>Atlantický, baltský a středomořský obchod</i>	95

Britské impérium a obchodní války	98
<i>Politická situace v období před budováním impéria</i>	99
<i>Britská expanze</i>	101
<i>Anglo-nizozemské války</i>	106
Soupeření Británie a Francie o zámořské impérium	109
<i>Poválečná finanční krize a politický vývoj ve Francii</i>	115
<i>Hospodářský vývoj a atlantický obchod v Británii a Francii</i>	118
Britské impérium v Asii	120
Mandžuská Čína	127
Formování ruského státu, souboj o hegemonii v Baltu a východní obchod	131
Merkantilistická obchodní politika jako praktická politika v daných historických podmínkách	136

KAPITOLA 3

EVROPSKÁ EKONOMIKA V OBDOBÍ PRŮMYSLOVÉ REVOLUCE141

Evropa v době průmyslové revoluce	142
<i>Evropa jako invenční společnost</i>	143
Moderní průmyslová odvětví a tovární produkce	146
<i>Průmysl zpracování bavlny</i>	149
Mezinárodní obchod a pokroky v dopravní technologii	152
Únik z malthuziánské rovnováhy	156
Napoleonské války a kontinentální blokáda	159
Zahraněční obchod Velké Británie a politika svobodného obchodu	164
<i>Diskuse o obilných zákonech</i>	166
Politický a hospodářský vývoj Francie, Německa a dalších evropských zemí	175
Industrializace ve Spojených státech	181
Atlantický ekonomický systém a obchod s otroky	184
Dekolonizace Amerik	189
Imperialismus a prosazení volného obchodu	193
<i>Imperialismus v Asii</i>	193
<i>Imperialismus v Africe</i>	201
<i>Situace na Blízkém východě – otomanské impérium a Egypt</i>	205
Britská politika prosazování volného obchodu	207
Nové imperiální mocnosti – Rusko a Spojené státy	210

Otevření Japonska a restaurace Meidži.....	211
Vytvoření mezinárodního měnového a finančního systému.....	214
Fenomén mezinárodní migrace.....	220
Liberální ekonomické režimy a imperiální politika	223

KAPITOLA 4

EROZE POZICE EVROPSKÉ EKONOMIKY A DEZINTEGRACE SVĚTOVÉ EKONOMIKY MEZI VÁLKAMI

Geopolitická situace, příčiny vzniku a průběh světové války.....	232
Zásadní strukturální změny jako přímý důsledek války	238
Dlouhodobé dopady války	241
Důsledky Versailleské mírové smlouvy.....	243
Problematika zlatého standardu a hospodářská politika po světové válce	249
Velká hospodářská krize	252
Geopolitické změny v důsledku hospodářského vývoje	256
Cesta k další světové válce	261
Druhá světová válka	264
<i>Důsledky války</i>	268

KAPITOLA 5

EVROPSKÁ EKONOMIKA VE DRUHÉ POLOVINĚ 20. STOLETÍ.....

Situace po druhé světové válce	275
Rekonstrukce pod vedením Spojených států	278
<i>Situace v západní Evropě a Marshallův plán</i>	281
Evropský hospodářský zázrak.....	285
Vývoj ve východní Evropě.....	299
Dekolonizace a rozvoj – hegemonie Spojených států.....	302
Konec období evropského hospodářského zázraku	305
Evropská integrace	310
Strukturální krize 70. let 20. století.....	317
<i>Přízpůsobení a reformy evropské ekonomiky</i>	323
Asijský hospodářský zázrak	329
Prohloubení evropské integrace	333
<i>Měnová integrace</i>	334
<i>Dobudování jednotného trhu</i>	337

KAPITOLA 6

EVROPSKÁ EKONOMIKA V SOUČASNÉ SVĚTOVÉ EKONOMICE341

Rozklad socialistického bloku342

Nástup asijských ekonomik344

Rychle rostoucí trhy v mezinárodním obchodu
na přelomu tisíciletí a pozice evropské ekonomiky347Nové členské státy Evropské unie – příspěvek
ke konkurenceschopnosti v mezinárodním obchodu a konvergence356Pozice evropské ekonomiky ve světové ekonomice –
obchod a přímé zahraniční investice362*Obchodní partneři EU – Spojené státy*366*Obchodní partneři EU – Čína*368*Ostatní obchodní partneři EU*370

Problematika konkurenceschopnosti ve světové ekonomice372

Průmyslová politika a politika konkurenceschopnosti Evropské unie375*Slabé a silné stránky současné evropské ekonomiky*381

EXECUTIVE SUMMARY385

LITERATURA395

SEZNAM TABULEK A MAP405

REJSTŘÍK409